

12 LEKCJA

Sport to zdrowie

W lekcji 12 dowiesz się, jak nazywają się po polsku popularne dyscypliny sportu oraz jak wyrazić swoje upodobania. Poznasz też sławnych polskich sportowców.

Ennek a leckének köszönhetően megtudod, hogy hogyan nevezik lengyelül a népszerű sportágakat, valamint, hogy hogyan fejezd ki a tetszésedet. Megismered a híres lengyel sportolókat is.

CZĘŚĆ A

12.1

po polsku		po węgiersku	
uprawiać sport		sportolni	
ćwiczyć		edzeni	
ćwiczyć na siłowni		edzeni a konditeremben	
sport	aktywność	sport	aktív életmód
fitness	uprawiać/chodzić na fitness	fitnesz	fitneszezni
pływanie	pływać	úszás	úszni
bieganie	biegać	futás	futni
jazda na rolkach	jeździć na rolkach	görcsolya	görcsolyázni
jazda na rowerze	jeździć na rowerze	kerékpár	kerékpározni
jazda na nartach	jeździć na nartach	síelés	síelni
jazda na łyżwach	jeździć na łyżwach	korcsolyázás	korcsolyázni
piłka nożna	grać w piłkę nożną	labdarúgás	focizni
koszykówka	grać w koszykówkę	kosárlabda	kosárlabdázni
siatkówka	grać w siatkówkę	röplabda	röplabdázni
lekkoatletyka	uprawiać lekkoatletykę	könnyűatlétika	atlétikázni
boks	boksować się	boks	bokszolni
kibic		szurkoló	
kibicować		szurkolni	
stadion		stadion	

<i>basen</i>	<i>uszoda</i>
<i>sportowiec</i>	<i>sportoló (férfi és nő)</i>
<i>sportsmen</i>	<i>sportoló (férfi)</i>
<i>sportsmenka</i>	<i>sportoló (nő)</i>
<i>olimpiada</i>	<i>olimpia</i>
<i>medal złoty, srebrny, brązowy</i>	<i>aranyérem, ezüstérem, bronzérem</i>

ĆWICZENIE 12.A.1

Proszę uzupełnić zdania.

Jacek interesuje się ...sportem.. (sport). Jest (kibic).

Jacek lubi grać w

Jacek lubi jeździć na

ĆWICZENIE 12.A.1

Jaki to sport?

1		..pływanie..
2	
3	
4	
5	
6	

- ➔ Polacy interesują się sportem, szczególnie (*különösen*) piłką nożną. Oto nazwy drużyn piłki nożnej z różnych miast Polski.
Íme a labdarúgó csapatok neve a különböző lengyel városokból.

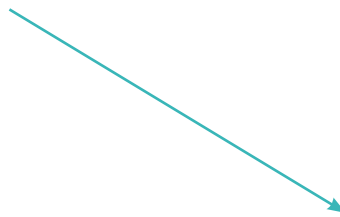
ĆWICZENIE 12.A.3

12.2

Posłuchaj nagrania i połącz miasto z drużyną
Hallgasd meg a felvételt, és kapcsold össze a várost a csapattal!

1	<i>Legia</i>
2	<i>Jagiellonia</i>
3	<i>Arka</i>
4	<i>Lech</i>
5	<i>Korona</i>
6	<i>Pogoń</i>
7	<i>Wisła</i>
8	<i>Śląsk</i>
9	<i>Piast</i>
10	<i>Widzew</i>

A	<i>Gliwice</i>
B	<i>Kielce</i>
C	<i>Szczecin</i>
D	<i>Warszawa</i>
E	<i>Kraków</i>
F	<i>Wrocław</i>
G	<i>Poznań</i>
H	<i>Białystok</i>
I	<i>Gdynia</i>
J	<i>Łódź</i>

W piłkę nożną grają piłkarz i piłkarka. A labdarúgásban játszik a labdarúgó (férfi) és a labdarúgó (nő).

ĆWICZENIE 12.A.4

Proszę uzupełnić zdania.

Jacek ogląda w telewizji mecz. Jacek ogląda w telewizji piłkę nożną. Jacek ogląda w telewizji pływanie.

oglądać (w telewizji) + biernik

oglądać w telewizji ... / tévét nézni ...

Jacek ogląda jazdę na nartach.

A

Jacek ogląda

Jacek ogląda

Jacek ogląda

Jacek ogląda

Jacek ogląda

CZĘŚĆ B

Nie wszystkie rzeczowniki w języku polskim w rodzaju męskim zachowują się w odmianie tak samo. W bierniku i dopełniaczu możemy wyróżnić grupę rzeczowników **żywotnych** (należą do niej ludzie i zwierzęta), które odmieniają się inaczej niż pozostałe rzeczowniki rodzaju męskiego.

A lengyel nyelvből nem mindegyik hímnemű főnevet ragozzuk ugyanúgy. Tárgyesetben és birtokos esetben külön csoportba soroljuk az élő főneveket (ide tartoznak az emberek és az állatok), ezeket a főneveket másképpen ragozzuk, mint a többi hímnemű főnevet.

lubić/kochać + biernik							
rodzaj męski				rodzaj żeński		rodzaj nijaki	
żywotne / élő		nieżywotne / élettelen					
przymiotnik	rzeczownik	przymiotnik	rzeczownik	przymiotnik	rzeczownik	= MIANOWNIK	
-ego	-a	-y/-i (k,g,h)	= mianownik	-ą	-ę		
dobrego nauczyciela starszego brata		dobry film polski sport		dobrą książkę węgierską muzykę		dobre kino	

nie lubić / nie kochać + dopełniacz							
rodzaj męski				rodzaj żeński		rodzaj nijaki	
żywotne		nieżywotne					
przymiotnik	rzeczownik	przymiotnik	rzeczownik	przymiotnik	rzeczownik	przymiotnik	rzeczownik
-ego	-a	-ego	-a/-u	-ej	-y/-i	-ego	-a
dobrego nauczyciela starszego brata		starego filmu starego chleba		klasycznej muzyki polskiej literatury		starego kina	

12.4

kochać / szeretni	
Liczba pojedyncza	Liczba mnoga
(ja) kocham	(my) kochamy
(ty) kochasz	(wy) kochacie
(on / ona / ono) kocha	(oni/one) kochają

ĆWICZENIE 12. B.1

Biernik, dopełniacz czy narzędnik? Proszę wybrać poprawną formę.

Tárgyeset, birtokos eset vagy eszközhatározós eset? Kérem, válassza ki a megfelelő formát!

- Bardzo lubię sport/sportem.
- Czy wy interesujecie się *tańcem/taniec*?
- Nie lubię *koszykówką/koszykówki*.
- One interesują się *literaturą/literaturę*.
- My lubimy *kino/kina*.
- Nie interesuję się *siatkówką/siatkówkę*.
- Dziewczyny nie lubią *boksem/boksu*.
- Ona kocha *muzykę/muzyką*.
- Agnieszka lubi *językiem/język polski*.
- Stefan nie interesuje się *film/filmem*.
- Czy wy lubicie włoską *piłkę/piłką*?

ĆWICZENIE 12.B.2

Uzupełnij zdania.

<p><i>Kasia lubi ...piłkę nożną i fitness...</i></p>	
<p><i>Kasia nie lubi</i></p>	
<p><i>Kasia interesuje się</i></p>	

<p>Tomek lubi</p>	
<p>Tomek nie lubi</p>	
<p>Tomek interesuje się</p>	
<p>(ja) Lubię</p>	
<p>(ja) Nie lubię</p>	

ĆWICZENIE 12.B.3

Proszę uzupełnić tabelę.

Kogo lubi Helena?

kot	brat	nauczycielka	siostra
kota

Co lubi Helena?

kino	ciasto	literatura	teatr
.....

ĆWICZENIE 12.B.4

Wstaw pytania z ramki według wzoru.

jaką, jaki, czy, co, kogo, jaką, jakie, czego, kim

1.*Jaką*..... literaturę lubisz czytać?
2. sport uprawiasz?
3. lubisz jeść?
4. nie lubisz spotykać?
5. W lubisz grać?
6. interesujecie się tańcem?
7. jesteś?
8. literaturą się interesujesz ? Interesuję się literaturą polską.

CZĘŚĆ C

Polskie przysłowie **Lengyel közmondás**

W zdrowym ciele zdrowy duch.	Ép testben ép lélek.
zdrowy	egészséges
chory	beteg

ĆWICZENIE 12.C.1

Proszę przeczytać opisy i połączyć ze zdjęciami.

Ania jest sportsmenką. Ćwiczy na siłowni. Ania lubi jeść zdrowe jedzenie. Co je Ania?

A		1	Na śniadanie je tosty z białym serem, owoce. Pije kawę z mlekiem i cukrem.
B		2	Na kolację je hamburgery, pomidora, ogórka i cebulę, pije sok pomarańczowy lub wodę.
C		3	Na obiad je rybę z sosem koperkowym, sałatkę z pomidorami i awokado, pije herbatę.

ĆWICZENIE 12.C.2

Proszę wybrać jedzenie dla modelki, sportowca, studenta i dziecka.

Kérem, válasszon ki egy ételt a modelleknek, a sportolóknak, a diákoknak és a gyerekeknek!

<i>model / modelka</i>	<i>modell (nő) / modell (férfi)</i>
<i>sportowiec</i>	<i>sportoló</i>
<i>student</i>	<i>diák</i>

jogurt naturalny z owocami; kakao; czarna kawa; kawa z mlekiem; woda niegazowana; frytki; omlet; zupa pomidorowa; zupa ogórkowa; sałatka; ryba z frytkami; ryba z ryżem; lody; ciasto czekoladowe; szarlotka; owoce; warzywa; kawa; herbata; banany; chleb z masłem; szynka; ser żółty; mleko

ĆWICZENIE 12.C.3

12.6 Proszę posłuchać nagrania i uzupełnić informacje.

To są znani polscy sportowcy.

<i>mistrz</i>	<i>mester</i>
<i>ping-pong / tenis stołowy</i>	<i>pingpong / asztalitenisz</i>
<i>najlepszy</i>	<i>a legjobb</i>
<i>wiek</i>	<i>kor</i>

	<i>Irena Szewińska</i>	<i>Irena Szewińska ...1946...- 2018 – polska lekkoatletka. Na olimpiadzie zdobyła złote medale, srebrne medale, 2 medale.</i>
	<i>Kazimierz Deyna</i>	<i>Kazimierz Deyna 1947 -, polski, grał w drużynie Legia Najlepszy piłkarz XX wieku.</i>
	<i>Andrzej Grubba</i>	<i>Andrzej Grubba 1958-, polski,grał w ping-ponga. Zdobyl medali.</i>
	<i>Janusz Kusociński</i>	<i>Janusz Kusociński 1907-1940, polski, zdobyl medal na olimpiadzie w Los Angeles w 1932 roku. Polski w bieganiu.</i>

ĆWICZENIE 12.C.4

Proszę uzupełnić dialog podanymi wyrazami.

dzień dobry; paszport; bilety; do widzenia; mój; proszę; trzy; numer

Warszawa. Stadion. Kasa. Olek kupuje bilety na mecz piłki nożnej.

Olek: *Dzień dobry. Chciałabym kupić na mecz piłki nożnej.*

Sprzedawca: *Na mecz Legia – Jagiellonia czy Legia – Lech?*

O: *Legia – Lech,*

S: *Ile biletów?*

O: *Proszę bilety.*

S: *Czy ma pan lub dowód osobisty?*

O: *Tak, to jest dowód osobisty.*

S: *Dziękuję. Bilet numer jeden jest dla pana. A bilety dwa i trzy?*

O: *Bilet numer dwa jest dla Pawła Nowaka. Bilet numer trzy jest dla Magdy Poniedziałek.*

S: *Dziękuję. Proszę bilety.*

O: *Dziękuję.*

S: *Do widzenia. Legia gola!*

<i>bilet</i>	<i>jegy</i>
<i>kasa</i>	<i>pénztár</i>
<i>paszport</i>	<i>útlevel</i>
<i>dowód osobisty</i>	<i>személyi igazolvány</i>
<i>Legia gola!</i>	<i>a légiós gólok!</i>

JEŚLI MASZ TYLKO 5 MINUT...

12.7

Posłuchaj nagrania, przeczytaj na głos i zapamiętaj.

<i>po polsku</i>		<i>po węgiersku</i>	
uprawiać sport		sportolni	
ćwiczyć		edzeni	
<i>fitness</i>	<i>uprawiać fitness</i>	<i>fitnesz</i>	<i>fitneszezni</i>
<i>pływanie</i>	<i>pływać</i>	<i>úszás</i>	<i>úszni</i>
<i>bieganie</i>	<i>biegać</i>	<i>futás</i>	<i>futni</i>
<i>jazda na rowerze</i>	<i>jeździć na rowerze</i>	<i>kerékpározás</i>	<i>kerékpározni</i>
<i>jazda na nartach</i>	<i>jeździć na nartach</i>	<i>síelés</i>	<i>síelni</i>
<i>jazda na łyżwach</i>	<i>jeździć na łyżwach</i>	<i>korcsolya</i>	<i>korcsolyázni</i>
<i>piłka nożna</i>	<i>grać w piłkę nożną</i>	<i>labdarúgás</i>	<i>focizni</i>
<i>koszykówka</i>	<i>grać w koszykówkę</i>	<i>kosárlabda</i>	<i>kosárlabdázni</i>
<i>siatkówka</i>	<i>grać w siatkówkę</i>	<i>röplabda</i>	<i>röplabdázni</i>
<i>kibic</i>		<i>szurkoló</i>	
<i>kibicować</i>		<i>szurkolni</i>	
<i>Lubię sport, piłkę nożną, kino.</i>		<i>Szeretem a sportot, a labdarúgást, a mozit.</i>	
<i>Nie lubię sportu, piłki nożnej, kina.</i>		<i>Nem szeretem a sportot, a labdarúgást, a mozit.</i>	
<i>Gol!</i>		<i>Gól!</i>	

12 SPORT TO ZDROWIE / 12. A SPORT EGÉSZSÉGES

Ćwiczenie 12.A.1

sportem, kibicem, piłkę nożną, siatkówkę, koszykówkę, nartach, łyżwach, rowerze

Ćwiczenie 12.A.2

pływanie, piłka nożna, jazda na rowerze, koszykówka, jazda na nartach, fitness

Ćwiczenie 12.A.3

Legia Warszawa, Jagiellonia Białystok, Arka Gdynia, Lech Poznań, Korona Kielce, Wisła Kraków, Śląsk Wrocław, Piast Gliwice, Widzew Łódź
1D, 2H, 3I, 4G, 5B, 6C, 7E, 8F, 9A, 10J

Ćwiczenie 12.A.4

jazdę na łyżwach, koszykówkę, siatkówkę, boks, lekkoatletykę

Ćwiczenie 12. B.1

b) tańcem c) koszykówki d) literaturą e) kino f) siatkówką g) boksu h) muzykę i) język j) filmem
k) piłkę

Ćwiczenie 12.B.2

Kasia lubi grać w piłkę nożną / piłkę nożną i (uprawiać) fitness. Kasia nie lubi boksu. Kasia interesuje się literaturą. Tomek lubi pływanie / pływać i jazdę/ jeździć na rolkach. Tomek nie lubi grać w szachy i grać w karty. Tomek interesuje się muzyką.

Ćwiczenie 12.B.3

kota, brata, nauczycielkę, siostrę, kino, ciasto, literaturę, teatr

Ćwiczenie 12.B.4

jaki, czym, kogo, co, czy, kim, jaką

Ćwiczenie 12.C.1

1C, 2A, 3B

Ćwiczenie 12.C.3

Irena Szewińska 1946- 2018– polska sportsmenka lekkoatletka. Na olimpiadzie zdobyła 3 złote medale, 2 srebrne medale, 2 brązowe medale.

Kazimierz Deyna 1947 - 1989, polski piłkarz, grał w drużynie Legia Warszawa. Najlepszy polski piłkarz XX wieku.

Andrzej Grubba 1958- 2005, polski sportowiec, grał w ping-ponga. Zdobył 15 medali.

Janusz Kusociński 1907-1940, polski lekkoatleta, zdobył złoty medal na olimpiadzie w Los Angeles w 1932 roku. Mistrz Polski w bieganiu.

Ćwiczenie 12.C.4

Dzień dobry; proszę; trzy; paszport; mój; numer; Do widzenia

Fotografie na stronie 11:

Irena Szewińska i Wojciech BuciarSKI / źródło:1975-Dutch National Archives / Wikimedia

Kazimierz Deyna / źródło: Nationaal Archief, the Dutch National Archives / Wikimedia

Andrzej Grubba / źródło: Photo archive of Vladimir Mirskiy / Wikimedia

Janusz Kusociński / źródło: domena publiczna